

GÖZDE
ESEN SAKAR
Avukat / Şirket Birleşme ve
Devralmaları,
Sermaye Piyasaları ve
Uluslararası Hukuk
gozde.esen@sakarlegal.com

KEFALET SENEDİ, BANKA TEMİNAT MEKTUBUNUN YERİNİ TUTAR MI?

SİGORTA ŞİRKETLERİ, BANKALARIN YERİNİ TUTARAK KEFALET SİGORTASI KAPSAMINDA KEFALET SENEDİ DÜZENLEYEREK TEMİNAT İHTİYAÇLARINI KARŞILIYOR. ANCAK HER SİGORTA ŞİRKETİ KEFALET SENEDİ DÜZENLEYEMEDİĞİ GİBİ, KEFALET SENETLERİNİN SAHİP OLMASI GEREKEN BAZI NİTELİKLER DE VAR.

Ticaret hayatında, edimlerin güvence altına alınması maksatlı ve güçlü bir teminat olduğu kanısı ile sıklıkla tercih edilen teminatlardan biri ve hatta neredeyse en başta geleni banka teminat mektuplarıdır. Bu şekilde olmasında elbette, banka teminat mektuplarının arkasında bankaların güçlü mali durumu ve güven veren yapısı olduğu

gerçeği ve bir yandan da alışlagelmiş bir teminat tipi olduğu hepimizin malumu.

Kefalet sigortası ile 2014'te tanıştık, akabinde de 2017 yılında özellikle 734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4. maddesine yapılan değişiklik ile kamu ihalelerinde de kefalet sigortası bir teminat olarak kabul edilmeye başlanınca büyük yankı yarattı. Bu noktada da, kefalet senedi, banka teminat mektubuna kıyasla irdelenmeye ve yerine tercih edilebilir mi diye sorular sorulmaya başlandı. Öte yandan bankalar nezdindeki banka kredi limitine etki etmemesi bakımından da ticaret hayatta, banka teminat mektubu yerine kefalet senedi mi alsak/versek konusu da sıcak bir konu haline geldi.

Bu bağlamda, Türkiye'de yerleşik sigorta şirketleri, bankaların yerini tutarak kefalet sigortası kapsamında kefalet senedi düzenleyerek, teminat ihtiyaçlarını karşılar pozisyonuna geçiyor.

HUKUKİ KORUMA

Peki nedir bu kefalet sigortası kapsamındaki kefalet senedi? Kefalet sigortasında

sigorta şirketi, borçlunun sözleşmeden ve/veya kanundan doğan yükümlülüğünü yerine getirmemesi riskine karşı alacaklıya düzenlediği kefalet senedi bedeline kadar kefil oluyor. Ancak her sigorta şirketi kefalet senedi düzenleyemiyor, bunun için ayrı bir ruhsat alması gerekiyor. Bu nitelikte bir kefalet senedi alacaklı olarak tarafınıza sunulmakta ise, sigorta şirketinin Türkiye'deki yerleşik durumunu sormanız, sigorta şirketinin ekonomik gücünü araştırmanız ve kefalet sigortası yapmayı haiz ruhsatını görmemiz önerilir.

KEFALET SİGORTASI TÜRLERİ

Bu noktada akla şu soru geliyor; "İlk talepte kayıtsız şartsız ödeme taahhütlü veya şartlı ödeme taahhütlü kefalet senedi olabiliyor mu?" Sigorta şirketi, kefalet sigortası kapsamında düzenleyebileceği kefalet senetlerini, ilk talepte kayıtsız ve şartsız ödeme taahhüdü içeren, bağımsız talep garantisi niteliğinde veya bankaların banka teminat mektupları için vermediği "şartlı ödeme taahhüdü içeren, sözleşmeye bağımlı, kefalet" niteliğinde de düzenleyebiliyor. Bu noktada belirtmek yerinde olur ki, şarta bağlı kefalet senetleri, banka teminat mektupları gibi aynı hukuki korumayı sağlamamakta.

Kefalet senedi şarta bağlı düzenlendiğinde, ödeme ancak söz konusu şartın gerçekleştiğine dair yeterli kanıtların sunulması halinde yapılır. Şarta bağlı olmayan kefalet senedini almak üçüncü kişi alacaklının daha çok lehinedir. Zira, şarta bağlı senette şartın gerçekleşip gerçekleşmediği tartışma ve uyuşmazlık konusu haline gelebilir. Şartsız kefalet senedinin, alacaklının yapacağı tazmin talebine istinaden sigortacı tarafından bir inceleme yapılmaksızın derhal alacaklıya ödeme yapılır. İhaleye katılım (geçici) teminatı, imalat/bakım (onarım teminatı, gümrük ve mahkeme teminatı, sözleşme teminatı, performans teminatı, kamu alacakları teminatı, güveni kötüye kullanma teminatı, kefalet sigortası türlerinin en sıklıkla kullanılanları olmuş durumdur.

Kefalet senetleri KDV iadelerinde vergi dairelerince artık teminat olarak kabul ediliyor;

KDV iadelerinde teminat olarak vergi dairelerince sadece kesin ve süresiz banka teminat mektupları kabul ediliyordu.

TEMİNAT MEKTUBUNUN YERİNİ ALMAZ

Yasal düzenleme ile, kefalet sigortası kapsamında çıkarılan kefalet senetleri de artık KDV iadelerinde vergi dairelerince teminat olarak kabul edilmeye başlandı ki bu durumda banka teminat mektuplarına erişimde zorluk çeken şirketler için rahatlatma oldu. Tabii, hemen belirtelim bu nitelikte kefalet senetlerinin aşağıdaki nitelikte olması gerekiyor;

Bu senetlerin paraya çevrilmeleri konusunda hiçbir sınırlayıcı şart taşımayacak biçimde süresiz ve şartsız,

Tahsilat Genel Tebliği ekindeki örneğe uygun ve Türkiye'de yerleşik sigorta şirketleri tarafından düzenlenmesi.

Banka teminat mektuplarının tam anlamıyla yerini almasa da kefalet senetleri de uygulamada kullanılmaya başlanmış durumda diyebiliriz... 📄

Sigorta şirketi, kefalet sigortası kapsamında düzenleyebileceği kefalet senetlerini, ilk talepte kayıtsız ve şartsız ödeme taahhüdü içeren, bağımsız talep garantisi niteliğinde veya bankaların banka teminat mektupları için vermediği "şartlı ödeme taahhüdü içeren, sözleşmeye bağımlı, kefalet" niteliğinde de düzenleyebiliyor.